

אָמַר לוֹ, לָמָּה? אָמַר לוֹ, כִּי עַם קָשָׁה עָרְף הוּא וְסִלְחָתָּהּ. יִשְׂרָאֵל סָרְבָנִים טָרְחָנִים הֵם, פִּינּוֹן שְׁחוּטָאִים, יֵשׁ בְּיַד הַמְּלָאָךְ לַעֲשׂוֹת דִּין וְלֹא לַעֲשׂוֹת סְלִיחָה וּמְחִילָה, אֲבָל אֶתְּהָ רַחוּם וְחַנוּן, הַיְכַלֵּת וְהַפְּחֵ בָּךְ, וְרַחֲמֶיךָ רַבִּים, וְסִלְחָתָּהּ לַעֲוֹנָנוּ וְלַחַטָּאתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ. מַה שְּׂאִין רְשׁוּת לְשׁוּם מְלָאָךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רַחֲמֵנוּתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲצֵל פְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שִׁיר הַ) פְּתָחִי לִי - פְּתַח שֶׁל תְּשׁוּבָה, לְמַעַן תִּזְכְּרֵי לְכָל טוֹב שֶׁבַעוֹלָם. שְׂרָאֲשֵׁי נְמֻלָּא טַל - זֶהוּ רֵאשׁ הָעוֹלָם. קְרוּצוֹתֵי רְסִיִּסֵי לִילָה - זֶהוּ קֶצֶה הָעוֹלָם. כְּלוּמַר, רֵאשׁ הָעוֹלָם וְקֶצֶהוּ מְלֵאֲתֵי כָּל טוֹב בְּשִׁבְלֶיךָ, וְלֹא פְתַחְתָּ לִּי בְּאוֹתוֹ זְמַן. וְלֹאֲחֵר מִכֵּן, פְּשִׁיעֵיִק לָהּ, מַה כְּתוּב? (סו) קָמְתִי אֲנִי לְפָתַח לְדוּדֵי וְדוּדֵי חֲמַק עֲבָר נִפְשֵׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוּ.

דָּבָר אַחֵר, קָמְתִי אֲנִי לְפָתַח לְדוּדֵי - זֶה הִיא הַנְּשֻׁמָּה אֲצֵל הַגּוֹף, בְּעוֹד שֶׁהַנְּשֻׁמָּה בַּגּוֹף, אֵינָם רוֹצִים לְהַעִיר דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה. אָמַר רַבִּי פְּנַחֵס, בְּשַׁעֲהַ שֶׁהַנְּשֻׁמָּה רוֹצֶה לְצַאת מִן הַגּוֹף, מִתְחַרְטֶת לָמָּה לֹא שָׁבָה בְּתְשׁוּבָה עַד שִׁיִּצְאָה מִן הַגּוֹף, וְנִשְׁאַר הַגּוֹף כְּכֹלֵי אֵין חֲפֵץ בּוֹ.

וְאָמַר רַבִּי פְּנַחֵס, כָּל שְׁבַעַת הַיָּמִים נִפְשׁוּ מִתְּאַבְּלַת עָלָיו וְאוֹמְרֶת, קָמְתִי אֲנִי לְפָתַח לְדוּדֵי. תִּדַע לָךְ, בְּעוֹד שֶׁהַנְּשֻׁמָּה בַּגּוֹף וְהַגּוֹף עוֹמֵד בְּכַח, הִיא תְּשׁוּבָה מְעֻלָּה, וְלֹא בְּשַׁעֲהַ שְׂאִינוּ יְכוּלִּים. כִּמוֹ שֶׁאָמַר רַבִּי פְּנַחֵס, מִשָּׁל לָמָּה הַדָּבָר דּוּמָה? לְאָדָם הַעוֹמֵד עַל שְׁלֻחָנוּ וְהִזֵּה רַעֲב וְתֵאָב לְאָכֵל, וּבְעוֹד שֶׁהִזֵּה אוֹכֵל, עֲמַד עָנִי עַל הַפֶּתַח. שָׁאֵל מִמֶּנּוּ לְהֵאֲכִילוֹ, וְלֹא

אָמַר לִיהִ לָמָּה. אָמַר לִיהִ כִּי עַם קָשָׁה עָרְף הוּא וְסִלְחָתָּהּ. יִשְׂרָאֵל סָרְבָנִים טָרְחָנִים הֵם, פִּינּוֹן שְׁחוּטָאִים יֵשׁ בְּיַד הַמְּלָאָךְ לַעֲשׂוֹת דִּין, וְלֹא לַעֲשׂוֹת סְלִיחָה וּמְחִילָה. אֲבָל אֶתְּהָ רַחוּם וְחַנוּן, הַיְכַלֵּת וְהַפְּחֵ בָּךְ, וְרַחֲמֶיךָ רַבִּים, וְסִלְחָתָּהּ לַעֲוֹנָנוּ וְלַחַטָּאתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ. מַה שְּׂאִין רְשׁוּת לְשׁוּם מְלָאָךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רַחֲמֵנוּתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲצֵל פְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (שׁה"ש ה ב) פְּתַחֵ לִי, פְּתַח שֶׁל תְּשׁוּבָה, לְמַעַן תִּזְכְּרֵי לְכָל טוֹב שֶׁבַעוֹלָם. שְׂרָאֲשֵׁי נְמֻלָּא טַל, זֶהוּ רֵאשׁ הָעוֹלָם. קְרוּצוֹתֵי רְסִיִּסֵי לִילָה, זֶהוּ קֶצֶה הָעוֹלָם. כְּלוּמַר, רֵאשׁ הָעוֹלָם וְקֶצֶהוּ מְלֵאֲתֵי כָּל טוֹב בְּשִׁבְלֶיךָ, וְלֹא פְתַחְתָּ לִּי בְּאוֹתוֹ זְמַן. וְלֹאֲחֵר מִכֵּן פְּשִׁיעֵיִק לָהּ מַה כְּתִיב, (שׁס ה) קָמְתִי אֲנִי לְפָתַח לְדוּדֵי וְדוּדֵי חֲמַק עֲבָר נִפְשֵׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוּ.

דָּבָר אַחֵר, קָמְתִי אֲנִי לְפָתַח לְדוּדֵי, זֶה הִיא הַנְּשֻׁמָּה אֲצֵל הַגּוֹף, בְּעוֹד שֶׁהַנְּשֻׁמָּה בַּגּוֹף, אֵינָם רוֹצִים לְהַעִיר דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה. אָמַר רַבִּי פְּנַחֵס, בְּשַׁעֲהַ שֶׁהַנְּשֻׁמָּה רוֹצֶה לְצַאת מִן הַגּוֹף, מִתְחַרְטֶת לָמָּה לֹא שָׁבָה בְּתְשׁוּבָה עַד שִׁיִּצְאָה מִן הַגּוֹף, וְנִשְׁאַר הַגּוֹף כְּכֹלֵי אֵין חֲפֵץ בּוֹ.

וְאָמַר רַבִּי פְּנַחֵס, כָּל שְׁבַעַת הַיָּמִים נִפְשׁוּ מִתְּאַבְּלַת עָלָיו וְאוֹמְרֶת, קָמְתִי אֲנִי לְפָתַח לְדוּדֵי. תִּדַע לָךְ, בְּעוֹד שֶׁהַנְּשֻׁמָּה בַּגּוֹף, וְהַגּוֹף עוֹמֵד בְּכַח, הִיא תְּשׁוּבָה מְעֻלָּה, וְלֹא בְּשַׁעֲתָא דְּלֹא יְכוּלִּים.

בְּדָאֵמַר רַבִּי פְּנַחֵס, מִשָּׁל לָמָּה הַדָּבָר דּוּמָה, לְאָדָם הַעוֹמֵד עַל שְׁלֻחָנוּ, וְהִזֵּה רַעֲב וְתֵאָב לְאָכֵל, וּבְעוֹד שֶׁהִזֵּה אוֹכֵל, עֲמַד עָנִי